

همکاری‌های پژوهشی و فناوری مشترک صنعت نفت با جهاد دانشگاهی

جهاد دانشگاهی، نهادی است عمومی و غیردولتی که در سه محور اصلی آموزش، پژوهش و فناوری فعالیت دارد. این مجموعه ۱۴۲ گروه پژوهشی، ۱۱۷ مرکز خدمات تخصصی، ۱۹ مرکز رشد و ۲ پارک علم و فناوری مستقر در ۴۴ واحد جهاد دانشگاهی، ۱۸ پژوهشگاه مستقل و ۲ پژوهشگاه پژوهشگاه) مستقر در سراسر کشور، مرکز اطلاعات علمی و مرکز ملی ذخایر ژنتیکی و زیستی ایران را در زیر مجموعه خود دارد. زمینه‌های فعالیت پژوهشی این نهاد به حوزه‌های مختلف نفت، گاز، پتروشیمی، برق و الکترونیک، مخاریات، مواد معدنی، زیست فناوری، دانش و فناوری نانو، مطالعات انسانی و اجتماعی و خدمات پزشکی به عنوان حوزه‌های اصلی و زمینه‌های جدید فعالیت نیز به حوزه‌های نظیر مولدهای برق و UPS‌های صنعتی و برخی حوزه‌های بالا و پایین دستی صنعت نفت برمی‌گردد.

همه حوزه‌هایی که جهاد دانشگاهی امکان مانور دارد

جهاد دانشگاهی در حوزه‌های مختلف فعالیت آموزشی، پژوهشی و اجرایی دارد. اما در حوزه‌های پژوهشی و فناوری، زمینه‌های مشخصی پیش‌بینی شده که در ارتباط با کارگاه‌ها و نهادهای مربوطه فعالیت خود را انجام می‌دهند. از جمله این زمینه‌ها می‌توان به گسترش تحقیقات و شکوفایی در حوزه‌های صنعتی، گسترش طرح‌های کاربردی و نیمه صنعتی از طریق پیوند با مراکز علمی و تحقیقاتی به منظور به کارگیری نتایج پژوهش، انجام تحقیقات توسعه‌ای و کاربردی، پیگیری طرح‌های تحقیقاتی جهاد دانشگاهی تا مرحله نیمه صنعتی و صنعتی اشاره کرد. جهاد دانشگاهی در این سال‌ها در حوزه طراحی و ساخت سیستم‌ها و تجهیزات صنعتی قابل کاربرد در صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، برق و الکترونیک، مخاریات، مواد معدنی و فلزات، حمل و نقل ریلی، صنعت دفاعی، اتوماسیون صنعتی اقدام کرده و توانسته است محصولات مهمی چون لوله مغزی سیار، مته حفاری، سیستم نمکزدایی، VFD (الکتروموتورهای دورغیر)، پمپ‌های درون‌جایی، دکل‌های حفاری، اما و IPS و اینورترهای صنعتی، سرمایه‌های صنعتی و دیرکنترل‌ها، منسوجات صنعتی و ... را تولید کند. تولید این محصولات نشان می‌دهد که جهاد دانشگاهی همکاری موفق و نزدیکی با صنعت نفت داشته که می‌تواند بیشتر و گسترده‌تر شود.

همکاری‌های مشترک باید گسترده‌تر شود

زمینه‌های همکاری صنعت نفت با جهاد دانشگاهی دامنه زیادی دارد و شرکت‌ها و زیرمجموعه‌های صنعت نفت به شکل مستقل این ارتباط را حفظ کرده‌اند و نیازهای پژوهشی و فناوری خود را به این مجموعه می‌سپارند و هر از چندگاهی نتایج این همکاری و مشارکت در قالب قرارداد و تفاهم‌نامه و محصولاتی در معرض دید عموم قرار می‌گیرد. این همکاری اما در دولت سیزدهم ادامه دارد و تلاش و تاکید بیشتری بر توسعه آن وجود دارد. وزیر نفت و مدیران عامل شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی گاز و پارس جنوبی، نمایندگان شرکت ملی گاز و پارس جنوبی در همین جلسه اخیر جلسات مشترکی با رئیس جهاد دانشگاهی داشته‌اند. مواد اوجی، وزیر نفت جناب

قبل در نشست مشترک با رئیس جهاد دانشگاهی ضمن تقدیر از حضور پر تلاشی و جهادی فناوران این نهاد در صنعت نفت کشور خواستار فعالیت گسترده‌تر در جهاد دانشگاهی در این صنعت شد. وی ضمن برشمردن ویژگی‌های جهاد دانشگاهی اعلام کرد: مدیریت فعلی صنعت نفت از توانمندی جهاد دانشگاهی در زمینه تامین تجهیزات و نیازهای فناورانه صنعت نفت استفاده بهینه خواهد کرد و از این نهاد در عرصه خدمات فنی و مهندسی و ساخت ادوات بهره خواهد گرفت. وزیر نفت با بیان این که صنعت نفت به عنوان صنعت پیشران کشور از سازندگان و فناوران داخلی حمایت می‌کند، افزود: برای توسعه کشور چاره‌ای جز حمایت از بومی سازی فناوری و ساخت داخل نداریم و برای عبور از تحریم‌های ظالمانه باید به توانمندی فناوران داخلی به ویژه جهاد دانشگاهی اعتماد کنیم. وزیر نفت همچنین ۶ دی ماه و در جریان بازدید از نمایشگاه دستاوردهای جهاد دانشگاهی و امضای یک قرارداد و تفاهم‌نامه مشترک در جهت برطرف کردن نیازهای صنعت نفت کشور با جهاد دانشگاهی گفت: یکی از مهم ترین زمینه‌های این همکاری بحث نمک‌زدایی با فراورشی نفت خام به ویژه در میدان نفتی آزادگان است که با احداث این مجموعه روزانه بیش از ۵۰ هزار بشکه نفت فروری خواهد شد. وزیر نفت ادامه داد: با طرح آزمایشی که در این زمینه به سرانجام رسیده، این اتفاق خوب که بیش از این از سوی شرکت‌های خارجی پیگیری و اجرایی شده، امروز با همت مجموعه جهاد دانشگاهی برای صنعت نفت رقم می‌خورد و همچنین، بحث ناوگان نوسازی و بازسازی و دکل‌های شرکت ملی حفاری که احیای به بازرسانی توسیاز راندن نیز از دیگر برنامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های بود که حالا به سرانجام رسیده است. اوجی اظهار کرد: با همت و توانی که مجموعه جهاد دانشگاهی دارد، ناوگان حفاری شرکت ملی حفاری شاهد توسیاز و بازسازی ویژه خواهد بود و ظرف پنج سال ناوگان شرکت ملی حفاری کشور با بازسازی می‌شود. وزیر نفت تصریح کرد: به زودی فراخوان‌های مربوط به حوزه‌های مختلف صنعت نفت اعلام می‌شود تا نیازهای صنعت نفت در حوزه‌های بالادستی و پایین دستی با استفاده از ظرفیت مجموعه جهاد دانشگاهی و دیگر شرکت‌های دانش بنیان مشکلات حوزه صنعت نفت برطرف شود.

دانه پروژه‌های موفق و در دست اقدام

اما خوب است برخی زمینه‌های همکاری جهاد دانشگاهی را به عنوان یکی از بازوهای پژوهشی و فناوری کشور که در ارتباط با صنعت نفت است، از زاویه اثر نزدیک‌تر بررسی کنیم. به عنوان نمونه مجموعه پژوهشگاه تکنولوژی تولید جهاد دانشگاهی خوزستان، پس از ۱۰ سال کار علمی، دانش فنی تولید مته‌های حفاری را بدون کرده و چند سال است که امکان بومی ساخت مته‌های حفاری را بدون کرده و ساخته شده. این روند می‌تواند بخش مهمی از خروج نیروی متخصص جلوگیری کند.

دانه پروژه‌های موفق و در دست اقدام

اما خوب است برخی زمینه‌های همکاری جهاد دانشگاهی را به عنوان یکی از بازوهای پژوهشی و فناوری کشور که در ارتباط با صنعت نفت است، از زاویه اثر نزدیک‌تر بررسی کنیم. به عنوان نمونه مجموعه پژوهشگاه تکنولوژی تولید جهاد دانشگاهی خوزستان، پس از ۱۰ سال کار علمی، دانش فنی تولید مته‌های حفاری را بدون کرده و چند سال است که امکان بومی ساخت مته‌های حفاری را بدون کرده و ساخته شده. این روند می‌تواند بخش مهمی از خروج نیروی متخصص جلوگیری کند.

مجموعه پژوهشگاه تکنولوژی تولید جهاد دانشگاهی خوزستان، پس از ۱۰ سال کار علمی، دانش فنی تولید مته‌های حفاری را بدون کرده و چند سال است که امکان بومی ساخت مته‌های حفاری آن به بهره برداری رسیده است